

Wim en Jan Valstar

Star Orchids met snijcymbidium naar Guatemala

Star Orchids is een oer-Westlands bedrijf dat al sinds jaar en dag gevestigd is in 's-Gravenzande. Des te opvallend is dan ook de stap die de snijcymbidiumkwekers Wim en Jan Valstar momenteel zetten. Volgende maand start in Guatemala de bouw van een gloednieuwe kwekerij voor snijcymbidiums, die in samenwerking met een lokale partner wordt opgezet. "Er komt veel bij kijken, maar het gevoel is goed."

Wim en Jan Valstar vormen alweer de derde generatie die aan het roer staat van Star Orchids. Het bedrijf, dat oorspronkelijk actief was in de teelt van tomaten en paprika's, startte twaalf jaar geleden met het kweken van snijcymbidiums. Het was een paprika-allergie bij Wim Valstar die deze verandering

inleidde, maar ook de twijfels die de broers Valstar hadden over een toekomst in de groente speelde mee. "De schaalvergroting zette sterk door in de groenteteelt", zegt Jan, "en wij vroegen ons af of wij daar wel de types voor waren." Het antwoord was 'nee' en daarom werd gezocht naar een alternatieve teelt. "We wilden een teelt op substraat en een teelt die niet zomaar iedereen op kan starten. Snij-anthurium en snijcymbidium bleven uiteindelijk over en wij kozen vooral op gevoel voor die laatste." De broers kozen er daarbij voor om het zichzelf niet te makkelijk te maken. "We wilden niet op kleur telen, maar gemengd", zegt Jan. "Dat betekent dat je in de praktijk altijd geel, groen, wit en roze moet hebben. Die puzzel sprak ons aan." Het bleek een keuze waar de broers tot op de dag van vandaag geen moment spijt van hebben gehad. Al moesten zij wel in deze nieuwe teelt groeien, geeft Wim aan. En zelfs na al die jaren is er ook vandaag de dag nog heel veel onbekend over

het product. "Er valt op gebied van teelt nog veel te leren, heel veel zaken gaan bij ons op basis van gevoel en ervaring. Toen wij startten, zijn wij de kennis over het kweken van snijcymbidiums letterlijk gaan halen. Via een teeltvoorlichter, excursiegroepen en studieclubs. We merkten daarbij dat als je zelf open bent naar

anderen, zij ook open naar jou zijn. Daardoor hebben wij kunnen groeien als ondernemers en als bedrijf. Toen we in de snijcymbidiums stapten, was ons doel om er enerzijds iets aan over te houden en het anderzijds naar ons zin te hebben. In beide doelen zijn we geslaagd."

'Wat komt, dat komt'

Binnen het bedrijf, dat in twaalf jaar tijd groeide van 10.000 vierkante meter naar 2 hectare en diverse vernieuwingen onderging, hebben Wim en Jan een duidelijke taakverdeling. Wim is de teelttechnische man, Jan gaat over alle andere zaken, zoals de afzet. "We weten van elkaar wat we doen en we gaan er ook vanuit dat dat goed gaat", zegt Jan. "Dat onderlinge vertrouwen is heel belangrijk omdat je toch elke dag op elkaar bent aangewezen." Wat de afzet betreft, richt Star Orchids zich op heel Europa, waarbij de bloemist het eindstation is. "De

'Onze interesse groeide om een joint venture aan te gaan'

De puzzel van veel kleuren cymbidiums telen, spreekt de telers aan

bloemist moet iets met de bloemen doen, waarbij de snijcymbidium veelal in bloemstukken wordt verwerkt", zegt Jan. "Vooral in Zuid-Europa is de bloem erg populair." Star Orchids ontvangt een vrij gemiddelde beloning voor haar product, geeft Jan tevreden aan. "Plus we zijn in staat om onze productie goed op peil te houden." Om daarvoor te zorgen, zijn de broers investeringen nooit uit de weg gegaan. Maar in 's-Gravenzande is de max nu wel bereikt qua uitbreiding. "Groeien is ook niet zozeer een ambitie op zich", zegt Jan, die aangeeft dat hij en zijn broer altijd zeggen 'wat komt, dat komt'. En precies zo kwam Guatemala op hun pad... Vooropgesteld, een stap over de grens was nog niet eerder in de plannen van Wim en Jan Valstar voorgekomen. Sterker nog, de ondernemers hadden altijd geroepen dat zij niet naar twee locaties toe wilden. Totdat zij tijdens de FloraHolland Trade Fair in 2013 werden benaderd door Flores Bohemia, een

Guatemalteekse strelitzia-kwekerij met ruim 23 jaar ervaring. "Zij vroegen of wij interesse hadden in een samenwerking met hen om in Guatemala een kwekerij op te zetten voor snijcymbidiums. Hoewel de toenadering vanuit het niets kwam, was de interesse van de broers Valstar gewekt. "We zijn met hen om de tafel gegaan om hun plannen

aan te horen en merkten dat er direct een klik was", zegt Jan. "Er zijn ook veel overeenkomsten tussen beide bedrijven, niet in de laatste plaats dat we allebei familiebedrijven zijn. Daardoor groeide al snel het besef dat een samenwerking daadwerkelijk mogelijk kon zijn." Vanaf dat moment ging het volgens Jan Valstar snel. Een paar maanden na de eerste kennismaking met general manager Sergio van Loon, brachten vader en zoon Carlos en José González namens hun bedrijf een bezoek aan Nederland. Niet lang daarna was het Jan Valstar die op zijn beurt een kijkje ging nemen in Guatemala en daar zeer positieve indrukken opdeed. "Aanvankelijk moest ik zelfs op de kaart opzoeken waar Guatemala eigenlijk precies ligt", lacht Jan als hij terugdenkt aan de beginfase. "Maar we raakten al snel enthousiast. Het land was aansprekend, het businessplan was goed en zo groeide onze interesse om daadwerkelijk een joint venture aan te gaan."

Ideaal klimaat

De reden waarom Flores Bohemia bij Star Orchids aanklopte voor een samenwerking, laat zich eenvoudig verklaren. "Zij wilden hun aanbod uitbreiden en vroegen hun klanten in hoofdzakelijk de Verenigde Staten aan welke product zij behoefte hadden. Daar kwam de snijcymbidium uit naar voren. In de zoektocht naar een kwalitatieve partner met kennis van zaken, kwamen zij in Nederland en uiteindelijk bij ons terecht." Wim Valstar geeft aan dat er best wel export van snijcymbidiums uit Nederland naar de Verenigde Staten bestaat, maar dat de kwaliteit daarbij een probleem is. "Plus de transportkosten zijn hoog. Maar wanneer we in Guatemala produceren, is van die problemen geen sprake. Ook omdat de cymbidiums kunnen meeliften op de bestaande logistieke lijnen van de strelitzia's." De toenadering van Flores Bohemia bleek dan ook succesvol en na enig aftasten werden de contracten getekend voor de oprichting van Holland Orchids SA, zoals de nieuwe onderneming gaat heten. Al begon toen de eerste échte uitdaging. "We moeten een bedrijf vanaf de grond af opbouwen", zegt Jan. "We moesten een joint venture opzetten, maar hadden daar helemaal geen ervaring mee. Zoiets is heel complex en kost gewoonweg tijd. Daarna

moest een geschikte locatie in Guatemala worden gezocht. Die werd gevonden in Patzicia, een plaats ruim 75 kilometer ten westen van de hoofdstad Guatemala-Stad. "Het is een locatie op 2.200 meter hoogte", licht Wim toe, "met ideale klimatologische omstandigheden voor de teelt van snijcymbidium. Onze vereisten om in dit avontuur te stappen, waren dat er beschikking moest zijn over goed water en een geschikt klimaat. Op deze plek is dat uitstekend gelukt." De komende maanden moet hier een kas van 1 hectare verrijzen, waarbij het de intentie van beide partijen is om de komende jaren verder te groeien. "In mei start de bouw van de kas", zegt Jan. Een compleet Nederlandse kas, wel te verstaan, die wordt neergezet in samenwerking met Nederlandse partners als Stolze, Priva en de VB Group. "Bovendien zal VDH Foliekassen de kasconstructie bouwen, een bedrijf met veel ervaring in Midden-

Amerika. We vonden het sowieso belangrijk om hierbij samen te werken met bedrijven die al actief waren in het buitenland en ervaring hebben met dit soort projecten."

Nederlandse teeltvoorlichter

Volgens planning zal de kas van Holland Orchids SA in de loop van het jaar klaar zijn. En dan begint opnieuw een grote uitdaging: de teelt. En juist op dat vlak is de inbreng van Star Orchids essentieel, geeft Jan aan. "Alles wat met het land, de bouw, de vergunningen en de regelgeving te maken heeft, wordt door onze lokale partner geregeld. Wij leveren de kennis om een optimale teelt neer te zetten." Om dit ter plekke zo goed mogelijk te sturen, wordt een Nederlandse teeltvoorlichter ingehuurd die een paar keer per jaar naar Guatemala zal afreizen. Verder hebben verschillende personen uit Guatemala al stage gelopen bij Star Orchids in

's-Gravenzande en dat zal nog vaker gaan gebeuren. Zelf kunnen Wim en Jan vanuit Nederland dagelijks inloggen in de klimaat-computer om in de gaten te houden of alles goed gaat in Guatemala. "Het zal best wennen zijn in het begin", geeft Wim aan. "Hier op ons eigen bedrijf hebben we de volledige regie in handen, terwijl we in Guatemala straks veel moeten overlaten aan

De locatie van het nieuwe bedrijf werd gevonden in Patzicia, Guatemala

anderen. Ook al weten we dat daar de juiste mensen zijn en vertrouwen we erop dat dit uitstekend zal gaan, soms zal dat voor ons op afstand best moeilijk zijn." Eind 2016 hopen Star Orchids en Flores Bohemia over de eerste producten te kunnen beschikken. Veel daarvan zal worden afgezet naar de Verenigde Staten, een deel zal naar de lokale markt gaan. "Het is spannend, alles is nieuw", zegt Wim. "En de grootste uitdaging van alles vormen kwaliteit en rendement. Het zal niet makkelijk worden, maar we hebben er wel het volste vertrouwen in dat we dit gezamenlijk van de grond kunnen krijgen." Wim en Jan beseffen maar al te goed hoe bijzonder het is wat zij in Guatemala aan het doen zijn. Ze zijn de eersten die vanuit Nederland deze stap wagen. Toch schreeuwen ze het niet van de daken. "We zullen onszelf eerst moeten bewijzen, dan pas is er plaats om trots te zijn", aldus de broers.